

Chefsjustitieombudsmannen
Elisabeth Rynning

Datum
2018-05-04

Dnr
R 16-2018

Sid
1 (1)

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över Socialstyrelsens rapport Otillåten egendom och hot inom den psykiatriska tvångsvården och den rättspsykiatriska vården

---

(S2017/01566/FS)

Riksdagens ombudsmän (JO) har beretts tillfälle att yttra sig över den rubricerade rapporten. Jag vill med anledning av detta framföra följande synpunkter:

I rapporten lämnar Socialstyrelsen förslag om att bl.a. införa en möjlighet till allmän kontroll av försändelser till sjukvårdsinrättningar och avdelningar för sluten rättspsykiatrisk vård samt utökande av möjligheten till allmän inpasseringskontroll till att omfatta även sådana rättspsykiatriska sjukvårdsinrättningar och avdelningar där en förhöjd säkerhetsklassificering inte gäller.

Jag har inte något att erinra mot förslagen i sig, men saknar en diskussion om de konsekvenser de kan få för patienter vid s.k. blandade avdelningar, dvs. där det bedrivs både sluten psykiatrisk tvångsvård och sluten rättspsykiatrisk vård. Jag kan föreställa mig svårigheter med att bedöma om en blandad avdelning ska anses vara av det ena eller andra slaget, samtidigt som denna bedömning blir avgörande för vilka regler som ska gälla. Även vissa patienter som vårdas enligt lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård kan därmed komma att träffas av de föreslagna bestämmelserna om allmän inpasseringskontroll respektive allmän kontroll av försändelser, trots att det inte är avsikten. Eftersom regleringen utgör en inskränkning av grundläggande fri- och rättigheter är det viktigt att bestämmelserna inte får ett vidare tillämpningsområde än vad som motiveras av det bakomliggande syftet.

I förslag till lag om ändring i lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård föreslås i 8 c § andra stycket att den allmänna kontrollen av försändelser ska ske genom användande av röntgenutrustning eller annan liknande anordning. Det framstår som oklart vad som skulle kunna omfattas av begreppet ”annan liknande anordning”.

I övrigt avstår jag från att yttra mig över rapporten.